

8. 11. 2025

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Právo na víkend - týden v české justici očima šéfredaktora

Prezident přijal demisi vlády a pověřil ji prozatímním pokračováním | Ústavní soud zamítl stížnost „klimatické žaloby“ | ESLP: České soudy neporušily práva biologického otce | EU zvažuje odklad části přelomové regulace umělé inteligence | Tomio Okamura zvolen předsedou Poslanecké sněmovny | NSS potvrdil výsledky voleb, vážné pochybení v Blansku řeší policie | Ústavní soud posvětil vznik CHKO Soutok

Vážení čtenáři,

přinášíme Vám pravidelný přehled událostí ve světě práva za uplynulý týden.

Přeji Vám hezký víkend

Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
EPRAVO.CZ

Události tohoto týdne:

Tomio Okamura zvolen předsedou Poslanecké sněmovny

Poslanci na ustavující schůzi zvolili 5. listopadu do čela Sněmovny lídra SPD Tomia Okamuru, který v tajné volbě získal 107 hlasů. Porazil tak kandidáta dosavadní vládní koalice Jana Bartoška (KDU-ČSL) s 81 hlasy. Okamura po zvolení prohlásil, že chce přispět k lepší pracovní atmosféře v dolní komoře a poděkoval za projevenou důvěru. Nová koalice ANO, SPD a Motoristů také obsadila dvě místa místopředsedů Sněmovny; zvoleni byli Patrik Nacher (ANO) a Jiří Barták (Motoristé).

Prezident přijal demisi vlády a pověřil ji prozatímním pokračováním

Prezident Petr Pavel 6. listopadu přijal na Pražském hradě demisi vlády premiéra Petra Fialy (ODS) podanou po říjnových volbách. Dle ústavy zároveň pověřil dosluhující kabinet, aby vykonával své funkce dočasně až do jmenování nové vlády. Demise otevírá cestu pro vznik nové koaliční vlády hnutí ANO, SPD a Motoristů, jejímž premiérem by se měl stát předseda ANO Andrej Babiš. Prezident již zahájil jednání s Babišem o formování vlády a avizoval, že nového premiéra jmenuje až po úplném ustavení Sněmovny a vyjasnění programových priorit a personálií nové koalice.

Pavel udělil milost dvěma ženám

Prezident Petr Pavel využil po páté svou ústavní pravomoc udělit milost a prominul zbytek trestu dvěma odsouzeným ženám. V prvním případě se jednalo o 76letou ženu, jež na naléhání vnuka přeposílala do vězení zásilky s drogami – prezident přihlédl k jejímu dosavadnímu bezúhonnému životu, vysokému věku a zdravotnímu stavu. Druhou omilostněnou je 23letá žena, která dala známé v nočním klubu tabletu extáze, po níž dotyčná zemřela; hlava státu ocenila, že žena spolupracovala s policií, svého činu litovala a odpykala si část trestu. Prezident Pavel celkem od nástupu do úřadu prominul zbytek trestu již devatenácti lidem.

NSS potvrdil výsledky voleb, vážné pochybení v Blansku řeší policie

Nejvyšší správní soud (NSS) vyřídil všechny stížnosti na říjnové volby do Poslanecké sněmovny a žádné z nich nevyhověl, čímž definitivně potvrdil volební výsledky. Soud však upozornil na závažné pochybení okrskové komise č. 28 v Blansku, která při sčítání chybovala – ubrala zhruba 20 hlasů Pirátům a naopak přičetla 21 hlasů hnutí ANO. Ačkoli tato manipulace neovlivnila rozdělení mandátů, NSS ji vyhodnotil jako možný úmyslný zásah a oznámil, že podá trestní oznámení pro podezření z maření průběhu voleb. Celkem bylo v zákonné lhůtě podáno 39 stížností (většinu od občanů, dvě od politických subjektů) a žádná z nich podle soudu neprokázala tak závažné porušení, aby vedla k neplatnosti zvolení některého poslance.

NSS: Praha postupovala zákonně při změně využití Kasáren Karlín

Nejvyšší správní soud potvrdil, že hlavní město Praha nepochybil, když změnilo územní plán u areálu Kasáren Karlín z funkce „armáda a bezpečnost“ na „smíšené městské jádro“. Soud zamítl kasační stížnost právničky a skupiny místních obyvatel, kteří proti změně brojili kvůli obavám z hluku plánovaného kulturního centra v objektu. NSS shledal, že úprava územního plánu byla řádně odůvodněná novým vlastníkem a záměrem využití a sama o sobě nelegalizuje ani nepovoluje budoucí provoz kulturního centra. Rozhodnutí městského soudu, který změnu označil za logickou reakci na převod kasáren z majetku státu na Prahu, tak zůstává v platnosti a plánovaná rekonstrukce památkově chráněných kasáren může pokračovat.

Ústavní soud zamítl stížnost „klimatické žaloby“

Plénum Ústavního soudu 5. listopadu odmítlo ústavní stížnost spolku Klimatická žaloba ČR a dalších osob, kteří se domáhali soudního zásahu proti údajné nečinnosti státu v boji proti klimatickým změnám. Stěžovatelé zvolili tzv. zásahovou správní žalobu a tvrdili, že ministerstva životního prostředí, průmyslu, zemědělství a dopravy porušují jejich právo na příznivé životní prostředí tím, že nepřijala dostatečná opatření ke snižování emisí. Ústavní soud však dospěl k závěru, že bez existence konkrétní zákonné povinnosti nelze takový zásah vymáhat – ministerstva sama nemají povinnost ani pravomoc si ukládat emisní cíle, pokud jim je nestanoví zákon či ústava. Soud potvrdil postup správních soudů, které žalobu zamítly, a zdůraznil, že k dosažení klimatických cílů je třeba přijmout odpovídající legislativu. Zároveň ale soud konstatoval, že tímto nálezem do budoucna neuzavírá prostor pro jiné typy klimatických sporů, které by mohly být vedeny na základě jiných právních nástrojů.

Ústavní soud posvětil vznik CHKO Soutok

Ve stejný den Ústavní soud zamítl také návrh skupiny 35 poslanců, kteří požadovali zrušení vládního nařízení o zřízení Chráněné krajinné oblasti Soutok (vyhlášené letos v únoru). Soud shledal, že vláda postupovala v mezích svých ústavních kompetencí a CHKO byla vyhlášena zákonným způsobem. Při posuzování kolize práv vlastníků, podnikatelů a obcí s veřejným zájmem na ochraně přírody dospěl Ústavní soud k závěru, že vyhlášení CHKO je legitimním a přiměřeným prostředkem ochrany unikátní přírodní lokality, který nepředstavuje nepřijatelný zásah do práva na vlastnictví či podnikání. Podle nálezu splňuje nová CHKO test proporcionality – veřejný zájem na ochraně životního prostředí v této oblasti převáží nad omezeními dotčených subjektů. Vyhlášení CHKO Soutok tak zůstává v platnosti.

ESLP: České soudy neporušily práva biologického otce

Evropský soud pro lidská práva (ESLP) rozhodl v případě Kyrian vs. Česká republika, že české soudy neporušily práva stěžovatele – biologického otce – tím, že mu nakonec neumožnily styk se synem ani neudělily právo na informace o dítěti. Chlapec se narodil v době, kdy byla matka provdaná, a zákonným otcem je tedy její manžel. Biologický otec měl nejprve soudně upravené kontakty, avšak kvůli vyhroceným vztahům a negativnímu vlivu na dítě soudy postupně kontakt omezovaly, až jej v roce 2020 zcela zastavily v zájmu stabilizace psychického stavu chlapce. ESLP ve svém rozsudku z 6.

listopadu 2025 konstatoval, že české soudy pečlivě zvažovaly nejlepší zájem dítěte, zkoušely různá opatření a jejich rozhodnutí nevycházelo z libovůle. I právo na informace o dítěti lze biologickému rodiči přiznat jen tehdy, pokud je to pro dítě přínosné – v daném případě soudy oprávněně vyhodnotily, že by to pro chlapce nebylo vhodné. Stížnost otce proto Soud ve Štrasburku odmítl jako zjevně neopodstatněnou.

ESLP: Zákaz kouření ve věznicích porušil práva estonských vězňů

Evropský soud pro lidská práva rozhodl 4. listopadu ve věci dvou stížností estonských vězňů, že absolutní zákaz kouření ve věznicích, který v roce 2017 zavedla Estonská vězeňská služba, porušil jejich základní práva. Soud ve Štrasburku uznal, že stát má legitimní cíl chránit zdraví a veřejný pořádek, nicméně blanketní zákaz kouření pro všechny vězně bez vyhrazení prostor považoval za nepřiměřený zásah do práva na respektování soukromého života dle čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech. Estonsko podle ESLP neprokázalo, že by mírnější opatření (například oddělení kuřáků) nemohla stejně dobře naplnit zamýšlený účel. Rozsudek zdůraznil, že i osoby ve výkonu trestu mají zachována určitá základní práva; estonské úřady nyní budou muset reagovat na nález soudu a vězeňský režim adekvátně upravit.

Ombudsman hledá podněty od veřejnosti

Kancelář veřejného ochránce práv vyzvala občany, aby navrhli témata a systémové problémy hodné pozornosti ombudsmana a nově zřízeného dětského ombudsmana. V online dotazníku (otevřeném do poloviny prosince) mohou lidé anonymně či s uvedením kontaktu poukázat na oblasti, kde jsou dlouhodobé nedostatky a kde by zásah ombudsmana mohl pomoci – zejména jde o záležitosti postihující široké skupiny či zranitelné osoby. Z došlých podnětů si veřejný ochránce práv Stanislav Křeček a budoucí dětský ombudsman následně zvolí strategické priority pro příští období. Úřad ombudsmana ročně obdrží kolem 7-8 tisíc stížností; samotná instituce dětského ombudsmana začala fungovat teprve letos v červenci a zatím eviduje asi 400 podnětů (prozatím ji vede zástupce ombudsmana Vít Alexander Schorm, než Poslanecká sněmovna zvolí řádného dětského ombudsmana).

Čech Petr Klement povede evropský úřad OLAF

Cenného mezinárodního úspěchu dosáhl český zástupce Petr Klement, kterého Evropská komise 4. listopadu 2025 jmenovala novým generálním ředitelem Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF). Klement, jenž doposud působil jako evropský žalobce a zástupce šéfky Úřadu evropského veřejného žalobce (EPPO) Laury Kövesiové, má za sebou dlouhou kariéru státního zástupce s bohatými zkušenostmi na národní i mezinárodní úrovni. Ve vedení OLAF vystřídává Fina Villeho Itäläho, který ukončil mandát letos v létě. Jmenování Petra Klementa vnímá české ministerstvo spravedlnosti a Nejvyšší státní zastupitelství jako prestižní ocenění pro českou justici i pro Českou republiku – Klement jako první Čech stanul v čele významné unijní instituce bojující proti podvodům a korupci ohrožujícím finanční zájmy EU.

EU zvažuje odklad části přelomové regulace umělé inteligence

Podle informací listu Financial Times připravuje Evropská komise odložení nebo zmírnění některých ustanovení svého průlomového Aktu o umělé inteligenci (AI Act) a dalších digitálních regulací. Návrh, který Komise hodlá projednat s členskými státy a Evropským parlamentem, reaguje na silný tlak ze strany americké vlády a velkých technologických firem a má za cíl zvýšit konkurenceschopnost evropského digitálního sektoru vůči USA a Číně. Komise zvažuje například roční odklad účinnosti pravidel pro nejrizikovější AI systémy a posunutí možnosti ukládat pokuty za porušení nových požadavků transparentnosti AI až do roku 2027, aby měla průmyslová sféra více času na přizpůsobení. Ačkoli AI Act vstoupil v platnost už v roce 2024, drtivá většina jeho povinností by měla nabývat účinku v letech 2026-2027 – navrhované změny by tedy posunuly jejich vymáhání. Návrh odkladu ještě musí schválit členské státy EU a europoslanci; je součástí širší debaty o zjednodušení unijní digitální legislativy a vyvážení přísné regulace s podporou inovací.

EU zpřísnila vízová omezení pro občany Ruska

Evropská komise 7. listopadu oznámila zpřísnění pravidel pro udělování víz ruským občanům z bezpečnostních důvodů. Nově ruší žadatelé nebudou moci získat víza pro opakovaný vstup do schengenského prostoru a budou nuceni žádat o vízum při každé cestě do EU. Toto opatření se odůvodňuje obavami ze zneužívání migrace jako nástroje hybridního působení v kontextu nevyprovokované ruské agrese proti Ukrajině. Zpřísnění vízového režimu navazuje na již dříve omezené vydávání evropských víz Rusům a představuje další krok ke zvýšení bezpečnosti - má zaručit důkladnější prověřování každé jednotlivé cesty ruských občanů do EU.

Soud potvrdil tresty pro bývalé estébáky za šikanu disidentů

Městský soud v Praze 6. listopadu pravomocně potvrdil dvouleté podmíněné tresty pro tři bývalé příslušníky StB (komunistické Státní bezpečnosti) za systematickou šikanu rodiny Hyblerových na počátku 80. let. Podle obžaloby tehdejší tajná policie vystavila manžele Hyblerovy soustavné perzekuci, aby je přiměla k emigraci - například jim zabavila pasy, bránila v zaměstnání a veřejně je dehonestovala. Viníci po roce 1989 dlouho unikali spravedlnosti; teprve loni je Obvodní soud pro Prahu 1 uznal vinnými ze zneužití pravomoci. Všichni tři odsouzení bývalí estébáci (nyní ve věku kolem 70 let) podali odvolání, které však odvolací soud zamítl a původní verdikt potvrdil. Soud tak i po více než 40 letech uzavřel případ bezpráví z doby normalizace a vyslal signál, že trestní odpovědnost za komunistické zločiny nezaniká.

ÚOHS zastavil nepřehledný nákup munice Ministerstvem obrany

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) rozhodl, že Ministerstvo obrany nesmí uzavřít plánovanou rámcovou smlouvu na dodávky munice střední a velké ráže se slovenskou firmou ZVS Holding bez řádné soutěže. Předseda ÚOHS Petr Mlsna 6. listopadu potvrdil zákaz uzavření kontraktu, čímž pravomocně zamítl rozklad podaný ministerstvem. Obrana argumentovala naléhavou potřebou munice a tvrdila, že zatím jen zvažovala možnosti nákupu, ÚOHS však vyhodnotil, že již probíhala jednání s jediným dodavatelem, což naplňuje znaky obcházení zákona o veřejných zakázkách. Ministerstvo obrany uvedlo, že rozhodnutí respektuje a nákup zajistí v souladu se zákonem jiným způsobem. Tento zásah ÚOHS má zajistit transparentnost a férovou soutěž i při strategických zakázkách v armádní oblasti.

Advokát obžalovaný z objednání vraždy zproštěn, odsouzen za únos

Krajský soud v Hradci Králové 7. listopadu vynesl rozsudek v kauze zmizení hradeckého podnikatele, kde mezi obžalovanými figuroval i vlivný pardubický advokát Pavel Jelínek. Soud zprostil Jelínka a další tři muže obžaloby z vraždy, protože se neprokázalo, že by podnikatel byl skutečně zavražděn na objednávku (jeho tělo se dosud nenašlo a přímé důkazy chyběly). Jednání obžalovaných však soud překvalifikoval na zbavení osobní svobody: prokázalo se, že v prosinci 2022 byl poškozený falešnou policejní hlídkou přepaden a unesen. Advokát Jelínek, jenž měl být údajně organizátorem, ale na místě nebyl, dostal za účastenství na únosu trest tři a půl roku vězení. Další tři obžalovaní byli odsouzeni k nepodmíněným trestům v rozmezí šest až osm let - kromě únosu byli uznáni vinnými i z padělání listin a nedovoleného ozbrojování. Soud tak nepotvrdil verzi o nájemné vraždě kvůli rodinnému sporu, ale potrestal únos, kterým případ vyvrcholil.

Nový šéf Sněmovny nechal sundat ukrajinskou vlajku, sklidil kritiku

Čerstvě zvolený předseda Sněmovny Tomio Okamura (SPD) vzbudil kontroverzi rozhodnutím nechat odstranit ukrajinskou vlajku, která od začátku ruské invaze v únoru 2022 visela na budově dolní komory Parlamentu jako symbol podpory Ukrajině. Vlajka byla svěšena 6. listopadu na Okamurův pokyn během jeho prvního dne ve funkci. Tento krok okamžitě kritizovali zástupci dosavadní vládní koalice - označili jej za ostudný a zbabělý signál opouštění prozápadních hodnot a solidarity s napadenou zemí. Poslanecké kluby ODS, Pirátů a STAN v reakci vyvěsily ukrajinské vlajky alespoň z oken a balkonů svých sněmovních kanceláří. Okamura kontroval tím, že SPD slíbila prosazovat, aby na českých veřejných budovách vlály pouze české vlajky; současně uvedl, že proti Izraeli nic nemá,

takže izraelská vlajka vyvěšená od října 2023 na budově Sněmovny (po teroristickém útoku Hamásu) zatím zůstává, byť i o ní vedení komory do budoucna rozhodne.

Vyšlo na epravo.cz:

[Jak nahradit úředně ověřený listinný podpis elektronicky podepsaným PDF](#)

V České republice lze nahradit papírovou listinu s úředně ověřeným podpisem, a to vcelku jednoduše pomocí elektronického dokumentu ve formátu PDF s elektronickým podpisem na bázi kvalifikovaného certifikátu.

[Ujednání o místě výkonu práce v pracovní smlouvě a jeho výklad dle Nejvyššího soudu](#)

Místo výkonu práce představuje jednu ze základních náležitostí pracovní smlouvy podle zákoníku práce[1]. Jak však posuzovat situaci, kdy je v pracovní smlouvě uvedeno jiné místo výkonu práce, než kde zaměstnanec od počátku pracuje? Jaký význam má skutečnost, že byl zaměstnanec při nástupu výslovně ujistěn, že jde o běžný postup u zaměstnavatele?...

[Srovnání české a švýcarské praxe při moderaci smluvní pokuty v kontextu sportovního práva](#)

Smluvní pokuta představuje klíčový nástroj k zajištění plnění smluvních závazků. Pokud však její sjednaná výše výrazně převyšuje míru odpovídající okolnostem, může soud pokutu přiměřeně snížit, tedy moderovat. Přístup k této moderaci se však v jednotlivých právních řádech může lišit. Cílem tohoto článku je porovnat přístup k moderaci smluvní...

[Byznys a paragrafy, díl 21.: Podnikání v energetice](#)

Vítáme vás u dalšího dílu naší série Byznys a paragrafy, kterou pro vás připravuje advokátní kancelář LAWYA. Tentokrát se zaměříme na podnikání v energetice.

[Přijetí usnesení valné hromady v rozporu se zákazem uloženým předběžným opatřením](#)

V usnesení sp. zn. 5 Cmo 96/2025, ze dne 21. 8. 2025 se Vrchní soud v Olomouci zabýval otázkou, jak nahlížet na usnesení valné hromady obchodní korporace přijaté v rozporu se zákazem uloženým předběžným opatřením. Je takové usnesení neplatné relativně, absolutně, anebo jde o právní jednání zdánlivé (nicotné)?

[Kdo vlastní mosty a kdo má povinnost je udržovat?](#)

Mostní objekty představují důležitý prvek dopravní infrastruktury, který je určen zejména k překlenutí komunikace přes přírodní nebo umělé překážky. Mosty mohou být denně využívány, avšak v době, kdy jsou plně funkční, je otázka vlastnictví poměrně často přehlížena. Teprve ve chvíli, kdy dojde k poškození mostu, omezení jeho zatížení nebo se...

[Moderace smluvní pokuty v kontextu judikatury](#)

Institut smluvní pokuty představuje v občanském právu významný nástroj utvrzení závazků. Její funkce je především preventivní, sankční a zajišťovací, přičemž jejím smyslem je motivovat dlužníka k plnění závazku a zároveň poskytnout věřiteli jistotu rychlého a relativně snadného uspokojení v případě porušení povinnosti. Zároveň však hrozí nebezpečí...

[Povinnosti společenství vlastníků v souvislosti s hlasovacími lístky při hlasování „per rollam“](#)

V praxi se při rozhodování shromáždění společenství vlastníků (dále jen „SVJ“) stále častěji uplatňuje mechanismus rozhodování mimo zasedání shromáždění podle § 1211 a násl. občanského zákoníku. Tento způsob rozhodování, označovaný jako hlasování „per rollam“, představuje flexibilní a efektivní

nástroj, který umožňuje přijímat rozhodnutí i bez...

Nové riziko pro manažery: odpovědnost za kartely

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS) představil nedávno plán na zavedení pravděpodobně nejcitlivější změny v historii českého soutěžního práva. Chce zavést osobní odpovědnost fyzických osob za účast na kartelových dohodách. Pokud bude návrh přijat, budou manažeři čelit zcela novému riziku. Co je podstatou návrhu a jak se na plány ÚOHS...

10 otázek pro ... Lukáše Mokrého

Mgr. Lukáš Mokrý je společníkem advokátní kanceláře Jansa, Mokrý, Otevřel & partneři, kterou v Ostravě před dvaceti lety zakládal se svými kolegy z koncipientské praxe Lukášem Jansou a Petrem Otevřelem. Specializuje se zejména na právo obchodních společností, obchodní právo, a celkovou právní podporu podnikatelských subjektů. Významnou část jeho...

Rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie o předběžné otázce - C-386/23 ze dne 30. dubna 2025 - Prolomení zákazu uvádět zdravotní tvrzení týkající se rostlinných látek?

Schválené zdravotní tvrzení je možno prezentovat v reklamě na potraviny, avšak musí splnit požadavky na uvádění stanovené nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 ze dne 20. prosince 2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin. Reklama používající zdravotní tvrzení týkající se rostlinných látek tzv.

Zdroj: EPRAVO.CZ

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právo na víkend - týden v české justici očima šéfredaktora](#)
- [Jak nahradit úředně ověřený listinný podpis elektronicky podepsaným PDF](#)
- [Ujednání o místě výkonu práce v pracovní smlouvě a jeho výklad dle Nejvyššího soudu](#)
- [Srovnání české a švýcarské praxe při moderaci smluvní pokuty v kontextu sportovního práva](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 21.: Podnikání v energetice](#)
- [Přijetí usnesení valné hromady v rozporu se zákazem uloženým předběžným opatřením](#)
- [Kdo vlastní mosty a kdo má povinnost je udržovat?](#)
- [Moderace smluvní pokuty v kontextu judikatury](#)
- [Povinnosti společenství vlastníků v souvislosti s hlasovacími lístky při hlasování „per rollam“](#)
- [Nové riziko pro manažery: odpovědnost za kartely](#)
- [10 otázek pro ... Lukáše Mokrého](#)